

Klima- og miljødepartementet

Deres ref.: 20/2910

14.01.21

Høringsvar - utkast til lov om endringer i lov om miljøvern på Svalbard 15. juni 2001 nr. 79 (svalbardmiljøloven)

Det vises til Klima- og miljødepartementets høringsbrev datert 06.11.20 om utkast til lov om endringer i lov om miljøvern på Svalbard 15. juni 2001 nr. 79 (svalbardmiljøloven). Association of Arctic Expedition Cruise Operators (AECO) en internasjonal organisasjon for ekspedisjonscruiseoperatører og relaterte virksomheter i Arktis. AECO jobber for å fremme miljøvennlig, sikkert og samfunnsansvarlig reiseliv. Organisasjonen har over 70 medlemmer, hvorav mer enn 40 er operatører og/eller skipseiere som driver cruisevirksomhet i nordlige farvann, inkludert Svalbard.

AECO har lenge tatt til orde for et tungoljeforbud på Svalbard og Arktis og støtter Klima- og miljødepartementets forslag om at skip som anløper territorialfarvannet rundt Svalbard ikke skal ha om bord eller bruke tungolje. AECOs medlemmer er allerede underlagt et AECOs forbud mot bruk av tungolje når de opererer i Arktis.

I forbindelse med oppdatering av Svalbardmiljøloven har det blitt gjort et arbeid for å kartlegge eksisterende skipstrafikk og mulige konsekvenser av eventuelle lovendringer. AECO ser det som positivt at lovendringer utformes på bakgrunn av et solid faktagrunnlag og en helhetlig vurdering av konsekvenser for miljø, næringsliv og svalbardsamfunnet.

I vurderingen av nødvendigheten av krav til drivstoffkvalitet legger departementet vekt på betydningen av reiseliv som en viktig næring på Svalbard, og skriver «For reiselivsnæringen som helhet, er derfor et tungoljeforbud en viktig beskyttelsesmekanisme mot en situasjon hvor et oljesøl reduserer Svalbards attraksjon som reisemål en sesong eller fler. I tillegg kan en vente omkostninger for svalbardsamfunnet ved blant annet at bortfall av turister som i stor grad er avhengig av et i det vesentlige uberørt natur." AECO stiller seg bak denne vurderingen. Slik AECO ser det har reiselivsnæringen på Svalbard en grunnleggende interesse i at Svalbard naturmiljø bevares. Det er en av grunnene til at AECO allerede har innført et forbud mot bruk av tungolje i Arktis for organisasjonens medlemmer.

DNV-GL og departementet påpeker at det er bare de tradisjonelle cruiseskipene som vil bli påvirket av de foreslåtte reguleringene, og at AECO har innført et forbud mot bruk av tungolje for sine medlemmer. AECO anser dette som en riktig beskrivelse, da tilnærmet hele ekspedisjonscruisesegmentet er medlem av AECO og derfor underlagt AECOs tungoljeforbud.

Departementet har valgt å foreslå et særnorsk forbud mot annet oljebasert drivstoff enn MGO. Dette er det strengeste av de to forslagene og innebærer at dagens tungoljeforbud blir

utvidet til å gjelde hele Svalbard. AECO ser det som positivt at man velger å stille strenge miljøkrav og samtidig sørger for at et enhetlig regime som gjelder for hele Svalbard og alle fartøy, uavhengig av formål.

Departementet har vurdert de økonomiske konsekvensene av lovendringen og legger til grunn DNV-GLs anslag, som bygger på tall fra AECO og Visit Svalbards Cruiseundersøkelse fra 2019. DNV GL anslår en forventet reduksjon i inntekt fra den tradisjonelle cruisetrafikken ca. 5.6 millioner kroner. Dette med bakgrunn i en beregningsmodell for hvordan økte kostnader på drivstoff vil påvirke prisen kunden må betale for cruiset, og derav hvor mange færre reisende man kan forvente. Departementet legger til grunn at kostnadsøkningen for de oversjøiske cruiseskipene ved overgang til andre drivstoff ikke vil få så stor betydning for lokalsamfunnene på Svalbard at det tilsier særlige overgangsordninger av hensyn til Svalbardsamfunnet.

Departementet skriver videre "Dersom den oversjøiske cruisefarten på Svalbard blir noe redusert, kan en dreining til ekspedisjonscruisene delvis oppveie noe av inntektstapet for lokalsamfunnet." AECO er enig i vurderingen om at en økning i ekspedisjonscruiseturisme kan bidra til å kompensere for tapte inntekter fra konvensjonelt cruise særlig når man tar i betraktning at lokal verdiskaping per passasjer er betydelig høyere for dette segmentet.

AECO vil imidlertid benytte anledningen til å påpeke at ekspedisjonscruisenæringen er avhengig av forutsigbare rammevilkår som legger til rette for bærekraftig drift. Myndighetene har igangsatt mange og omfattende reguleringsprosesser på Svalbard, og avhengig av resultatet av noen av disse, er det risiko for en betydelig nedgang også i ekspedisjonscruiseturisme på Svalbard. Som et eksempel kan nevnes at en eventuell begrensning på størrelse på skip (maksimalt 5000 GT) i alle verneområdene på Svalbard, som Sjøfartsdirektoratet har bedt DNV-GL vurdere effektene av, vil ha store konsekvenser for ekspedisjonsnæringen på Svalbard. En skipsoversikt som AECO har sendt til Sjøfartsdirektoratet (v/ Vidar Andreas Thorsen) i en epost datert 09.12.20 viser at en begrensning på 5000 GT ikke bare vil fortrenge flertallet av ekspedisjonscruiseoperatører fra Svalbard, men at den lille gruppen som eventuelt vil kunne fortsette ser ut til å være eldre skip med lav isklasse og eldre teknologi og utstyr. Også andre av de pågående reguleringsprosesser, blant annet arbeidet med en sertifiseringsordning for guider på Svalbard, vil kunne påvirke ekspedisjonscruisenæringens mulighet til å bidra til lokal verdiskaping på Svalbard.

AECO noterer seg at seg at ordlyden i forslaget til forskriftsendring som gjengis på s. 16 av høringsnotatet (§ 1 Krav til drivstoffkvalitet) inneholder feil, da MGO vil bli tillatt, ikke forbudt etter Svalbardmiljøloven § 82 a, og det ikke er nødvendig å definere naturgass ved forskrift. AECO ble informert per telefon 14.01.20 av KLD v/ Lill Veronika Benjaminsen om at disse formuleringene vil bli rettet.

Et tydelig og forutsigbart regelverk er en viktig forutsetning for god forvaltning av miljøforsvarlig næringsdrift på Svalbard. AECO ser fram til å bidra til dette arbeidet også i fremtidige høringsprosesser.

Vennlig hilsen,

Frogy Fjorger

Frigg Jørgensen, Administrerende direktør